

3. Augustinus uit Overkaar provincie Luxemburg.

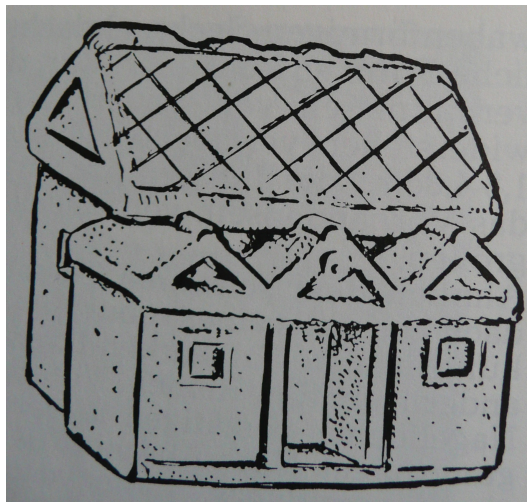
Geschiedenis van de streek.

In het vorige hoofdstuk werd het landelijk bestuur van het Hertogdom in beeld gebracht. Hieruit bleek dat reeds vanaf 1443 vreemde mogendheden het Luxemburgse gebied hebben beheerd tot aan 1890, toen onze koning Willem III overleed en zijn dochter Wilhelmina volgens de Luxemburgse grondwet geen aanspraak kon maken op het Groothertogdom. De kroon ging daarom over naar hertog Adolf van Nassau, hoofd van de Walramse tak van het Huis Nassau.

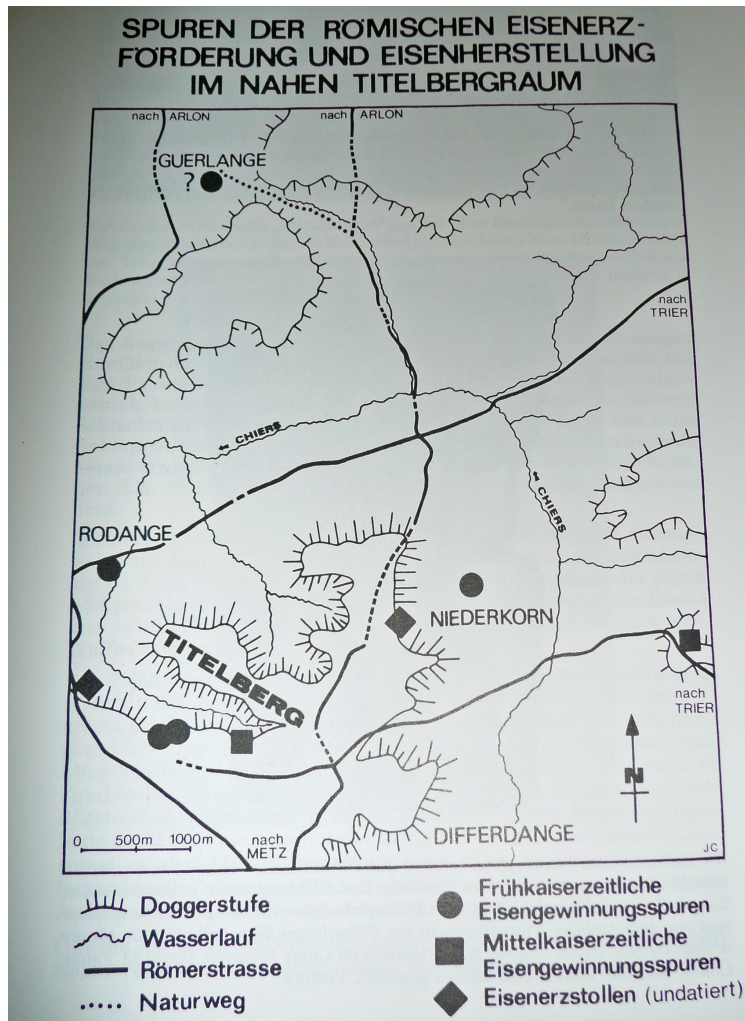
De Luxemburgers hebben altijd hun eigen identiteit willen behouden, wat tot uitdrukking komt in de tekst die op de gevel van het stadhuis van Esch-sur-Alzette staat:

MIR WOLLE BLEIWE WAT MER SIN

De bewoning van het gebied waar Overkaar ligt gaat terug tot ver vóór Christus. Omstreeks 1000 jaar voor onze jaartelling begint waren de Treverer, een Keltische volksstam, de bewoners van dit gebied tussen Maas en Rijn. Van hun voorgangers, de Liguren, hadden zij reeds het gebruik van brons en ijzer geleerd. In 58 jaar vóór Christus trok het Romeinse leger dit gebied binnen in opdracht van de Romeinse veldheer Gaius Julius Caesar die in 44 vóór Christus te Rome werd vermoord. In het jaar twee vóór Christus bouwde de lokale Keltische bevolking een vrij grote nederzetting op een ca. 130 meter grote hoogvlakte in het Korndal, genaamd de Titelberg (gemeente Petingen). Deze plaats wordt beschouwd als het stammencentrum van de Treverer stam, en werd omgeven door een muur van aarde en steen, verstevigd door houten dwarsbalken. De woonplaats bestond uit een weg met aan beide zijde bebouwing. Delen van de imposante 10 meter hoge muur, die rondom de berg lag, zijn thans nog te bewonderen. De Titelberg bestaat uit ijzerhoudend gesteente, dat uitstekend te pas kwam voor de productie van wapens en andere gebruiksvoorwerpen. Uit opgravingen, waaronder veel munten, is gebleken dat er handelsbetrekkingen zijn geweest met verre gebieden. Dat de Keltische bevolking weerbaar was blijkt uit het feit dat, volgens de Romeinse geschiedschrijving, hun ruitrij bij de Romeinen een uitstekende reputatie had. Het verzet tegen de Romeinen heeft tot 50 voor Christus plaats gevonden, waarbij velen het leven lieten.

Porticus Wohnung Titelberg met
ethernet dakbedekking en
ruitversiering.

Het gebied in Romeinse tijden

De Romeinen zijn tot circa 450 ná Christus in Luxemburg gebleven en brachten het christendom in deze streken. Ook de rondreizende handelaren droegen aan de geleidelijke verbreiding van het christendom onder de Keltische bevolking een steentje bij. In de 500 jaar Romeinse heerschappij, hebben ruim 70 Romeinse keizers, al of niet voor langere tijd, geregeerd.

In de vijfde eeuw vielen de heidense Germanen en Franken het gebied binnen en verwoesten omstreeks het jaar 450 de Titelbergse nederzetting en tevens alle Christelijke tekens en afbeeldingen. Hiermee kwam een eind kwam aan de Romeinse overheersing. De Franken namen het land in bezit en zullen zich waarschijnlijk in de loop van de volgende eeuwen hebben vermengd met de oorspronkelijke bewoners, die het Roomse geloof beleden of de oude Keltische goden in ere hielden. De missionarissen trokken na de machtswisseling al vrij snel dit nieuwe missiegebied binnen om de bevolking te bekeren. Omstreeks het jaar 600 werd het rijk Austrasien genoemd. Tussen 679 en 739 werden de eerste Rooms-Katholieke parochies gesticht. Over de vroege middeleeuwen van 400 tot 900 valt, bij gebrek aan gedetailleerde informatie, verder weinig te vertellen.

De machthebbers over deze streken, zoals genoemd in hoofdstuk twee, geven vanaf het jaar 963 enig inzicht in de bestuurlijke ontwikkelingen.

Wanneer de dorpen Differdingen (Differdange), Niedercorn en Obercorn zich hebben ontwikkeld tot woongemeenschappen, heb ik niet kunnen achterhalen.

Reeds in de 13^e eeuw (1235) vormde Obercorn samen met Differdingen en Niedercorn een bestuurlijke eenheid “Hochgericht Zolver”, onder Alexander de Soleuvre.

De drie dorpsgemeenschappen waren zelfstandig ten opzichte van elkaar. Tussen 1245 en 1250 kregen de bewoners burgerrechten om als vrije burgers te leven, in het land van de vrijheid zoals het Korndal genoemd werd. Het lijfeigenschap en de daarbij behorende verplichtingen, belastingen en beperkingen werden afgeschaft.

Ook het bezit en het verhandelen van onroerend goed werd aan de burgerij toegestaan, zonder dat daar jaarlijks een vergoeding aan de landheer voor moest worden betaald.

In 1338 kreeg men volgens overlevering een vrijheidsoorkonde wat een kopie zou zijn van de in 1281 geschreven oorkonde. Beide oorkondes zijn verloren gegaan.

Het grootgrondbezit van de “Herrschaft” wisselde in de loop van de eeuwen door huwelijk of verkoop van eigenaren. In 1673 werd 50% van het bezit van Zolver en Differdingen door de heer Adolf von Metternich verkocht aan Johann-Pronspers d’Arnould – heer van Schengen – en zijn gemalin Sibylla von Busbach voor een bedrag van 12.050 Thaler. In 1687 werd ook de resterende 50% door hem aangekocht van de familie Von Waldeck. De familie d’Arnould bleef eigenaar tot de Franse revolutie die een eind maakte aan de rechten en het bezit van de adellijke families.

Kasteel Dudelange

De oorlogen en de Franse invloed in de periode 1618-1748.

Het buurland Frankrijk vormde voor de Luxemburgers de grootste bedreiging.

De Franse koningen Lodewijk XIV en XV hebben de Spaanse (1504-1684 / 1698-1713) en Oostenrijkse (1713-1792) aanspraken op Luxemburg moeilijk kunnen accepteren.

De Franse natie had omstreeks 1650 circa 18 miljoen inwoners waarvan circa 85% uit boeren bestond, die een karig bestaan hadden. In de steden woonden de overige Fransen. De adelstand bestond uit circa 400.000 personen, waarvan de elite bestond uit aan het vorstenhuis gelieerde families. De adel bezat het merendeel van de landbouwgronden en bossen, met een gemiddelde oppervlakte van 1000 hectare per familie, waaruit zij hun inkomen konden vergaren via verpachting aan de boeren.

De boerenbevolking was hen onverbiddelijke trouw en respect verschuldigd en leefde merendeels in armoede, doordat de jaarlijkse pachtsommen meestal te hoog waren.

Begin van de zeventiende eeuw ontkwam Luxemburg niet aan de dertigjarige oorlog (1618-1648). In 1645 waren Fransen troepen Differdingen binnengevallen en vestigde de Franse generaal Ende August Turenne aldaar zijn hoofdkwartier. Hij was verantwoordelijk voor de verwoestingen in het Alzattendal.

In 1661 neemt Lodewijk XIV de regering over en komt een eind aan het gezag van zijn moeder en kardinaal Mazarin die Lodewijk als vijfjarige koning van Frankrijk hebben bevoogd en de regering uitoefenden. Deze jonge koning zat vol ambitie en daadkracht wat ook ingrijpende gevolgen heeft gehad voor de Luxemburgse geschiedenis.

Het Franse leger was slecht georganiseerd en bewapend. Ook de verstrekking van kleding, voedsel en soldij vormde een probleem. Lodewijk nam in 1661 de legerleiding op zich en benoemde de markies van Louvois, genaamd Francois Michel Le Tellier, als bevelhebber die zijn taak voortvarend oppakte. Hij vormde het Franse leger om tot een moderne en sterke strijdmacht. Hierdoor kon Lodewijk zijn expansiepolitiek uitvoeren. In 1672 had Lodewijk een legermacht van 120.000 man die gereed stond om De Republiek aan te vallen met behulp van Engeland en een aantal andere bondgenoten. Hier tegenover kon De Republiek slechts een inferieure troepenmacht van slechts 30.000 man in stelling brengen. De Republiek kon dankzij de Hollandse Waterlinie en haar superieure vloot overleven. In 1678 kwam een eind aan deze oorlog met de vrede van Nijmegen.

In het slot van Differdingen lag reeds omstreeks 1680 een Frans garnizoen onder bevel van commandant “de Cangy”. Nog voordat de stad Luxemburg in 1684 werd ingenomen, waren de Spaanse troepen al begin jaren tachtig in delen van Luxemburg verdreven, en deelden de Fransen de lakens uit. De Franse commandant eiste de rechten van de Herrschaft op en dwong de lokale beampten zijn bevelen op te volgen.

De Fransen hebben vanaf 1684 tot en met 1698 het land volledig in handen gehad, waardoor de Luxemburgers de Franse koning Lodewijk de XIV hadden te gehoorzamen. Hierna hernam Spanje het bewind over dit gebied tot 1714 waarna Oostenrijk en Frankrijk elkaar als heersers opvolgden.

Ook daarvoor werd het gebied voortdurend belaagd door vreemde troepen. Verwoesting en plundering waren het vaste patroon waarmee de bevolking werd geconfronteerd.

Eind 1600 hebben de Fransen stukje bij beetje Luxemburgs gebied ingenomen en vanaf 1684 tot 1698 zelfs geheel bezet, waarna het weer in Spaanse handen viel. Reeds in 1681 had de heer van Differdingen de eed van trouw aan de Franse Koning Lodewijk XIV moeten afleggen, evenals vele adellijke families. De abdij heeft op 24 april 1681 de Franse koning zelfs gehuldigd, hoewel het Spaanse vorstenhuis onder Karel IV toen het officiële staatshoofd was. De machtspositie van het koninkrijk Frankrijk onder Lodewijk XIV was blijkbaar al ruim voor de machtsovername in 1684 zodanig, dat de Spanjaarden hun gezag over dit gebied hadden verloren.

Met de herroeping van het “Edict van Nantes” in 1685 eindigt de tolerantie ten opzichte van de Hugenoten, en vluchten vele Franse protestanten naar het buitenland. Kennis, intellect, industrie en handel verplaatsen zich naar protestantse gebieden, wat zich uiteindelijk tegen Frankrijk zou keren.

In de negenjarige oorlog (1688-1697) was Frankrijk in oorlog met Zweden, Spanje, de Palts, Beieren en Saksen, en vanaf 1690 ook met Engeland en De Republiek. De vrede die hierop volgde was van korte duur en in 1701 braken er wederom vijandelijkheden uit tussen enerzijds Spanje en haar bondgenoten Engeland, De Republiek, Pruisen en Keizer Jozef I van het Heilige Roomse Rijk, en het Franse rijk onder Lodewijk XIV. Deze oorlog - genoemd de Spaanse Successieoorlog (1702-1713) - had tot gevolg, dat het Keizerrijk Oostenrijk het Luxemburgse grondgebied in handen kreeg evenals de Zuidelijke Nederlanden, die daarvoor aan Spanje behoorden.

Het oorlogsgeweld teisterde het Hertogdom waar ook Differdingen en naar het schijnt ook Obercorn niet aan ontkwam. De brandstichting door Pruisische troepen in oktober 1713, omdat men de vanaf 1703 opgelegde belasting niet meer betaalde, is daar een schrijnend voorbeeld van. Ondanks het feit dat het vredesverdrag van Utrecht reeds op 11 april 1713 was getekend, meende de voormalige vijand recht te hebben op betaling van de bedongen belastingen. Ook in Obercorn zouden enkele huizen in brand zijn gezet. Dat rondtrekkende legereenheden hun eigen strategie bepaalden, was meestal gebaseerd op het feit dat zij in hun eigen levensbehoefte moesten voorzien omdat de soldaten loon, kleding en voedsel niet of te laat ontvingen. Brandstichting gepaard gaande met grof geweld veroorzaakte grote schade aan huis en haard en bracht menigeen tot de bedelstaf.

In september 1715 stierf de Zonnekoning Lodewijk XIV drie dagen voor zijn 77^e verjaardag, en kwam Lodewijk XV aan de macht die eveneens expansiedrift vertoonde met alle consequenties van dien.

In 1744 viel Frankrijk tijdens de Oostenrijkse Successieoorlog (1740-1748) wederom de Zuidelijke Nederlanden binnen, en vond de strijd hoofdzakelijk in deze gebieden plaats.

Het dorp Overkaar (Obercorn)

In een glooiend landschap op een gemiddelde hoogte van circa 270 meter, ligt het dorp in het uiterste Zuidwesten van het huidige Groothertogdom circa 2 km van de Franse grens. Het is gelegen tegen de Korn-valei tussen Korn en Semois. Het stroompje de Korn, dat ontspringt in Obercorn, voert het water af in de Maas. In het Frans wordt het plaatsje d'Obercorn genoemd.

Ook varianten in de schrijf- en spreektaal zoals Overkahr, Overkar, Owerkar, Oberkahr, Oberkarn, Uewerkuer en Ubercaire werden gebruikt. In 1235 wordt het dorpje “Kar” genoemd. Begin 1400 schrijft men het als “Kair”. Rond 1480 werd Obercorn als “Overkore” en “Overkaren” geschreven en werd Niedercorn geschreven als Niederkore. De bevolking sprak merendeels het Luxemburgische dialect.

Toentertijd bestond het dorp uit een hoofdstraat die als doorgangsweg diende naar het op circa 2 km verderop gelegen Differdingen, en de dorpjes Belvaux en Soleuvre. De lintbebouwing bestond uit eenvoudige huizen en boerderijen met aan het begin van de straat op het hoogste deel van het dorp de Rooms-Katholieke parochiekerk.

Het dorp Overkaar was in de 18^e eeuw het kleinste van de drie dorpen en werd bewoond door boeren-, arbeiders- en een aantal burgerlijke families waaronder Siebenborn en Musseij.

Zoals in die tijd zeer gebruikelijk was, vormde status en welstand de basis voor menig huwelijk. Dit verklaart een aantal huwelijken tussen de families Siebenborn en Musseij en het wederzijdse peetouderschap.

In de diverse documenten wordt de laatste familienaam vermeld als Musseij maar ook als Musset. In dit hoofdstuk komen daarom beide schrijfwijzen voor omdat deze documenten de basis vormen voor mijn verhaal.

De totale bevolking van Overkaar bestond omstreeks 1670 uit naar schatting ongeveer 120 zielen, waarvan een deel haar werkterrein in Differdingen vond, al of niet in dienst van de kasteelheer als ambtenaar, arbeider, ambachtsman, boer of graver van ijzererts. Differdingen telde toen 444 inwoners. Het gemiddelde gezin bestond uit 6 personen. De meeste inwoners werkten als ambachtsman en arbeider, terwijl in de landbouw en als ambtenaar beduidend minder mensen hun brood verdienden. Een betrekkelijk groot deel van de bevolking was armlastig en afhankelijk van liefdadigheid van de kerkgemeenschap en het klooster te Differdingen.

De rampzalige periode 1636-1656.

Hoewel de zuidelijke gebieden van het Hertogdom al sinds 1543 veel te lijden hadden van de binnenvallende buitenlandse troepen, was deze noodlottige periode voor Differdingen en omstreken ook door bijkomende rampen zeer ingrijpend voor de bevolking en haar woongebied.

De bezittingen lagen er in deze periode onverzorgd bij omdat de landerijen niet meer werden verpacht wegens de grote sterfte onder de bevolking, waardoor de dorpen werden ontvolkt. Zelfs de molens van Differdingen en Niedercorn stonden in 1636 stil, omdat de molenaars waren gevlucht voor de heersende pestplag en het krijgsvolk dat het gebied teisterde. Ook de adel ontliet het noodlot niet. Gravin Maria-Christina van Hohenzollern stierf op 7 april 1637 aan de pest.

Het aantal geboren kinderen nam dramatisch af tot 1 of 2 kinderen per jaar in plaats van de gebruikelijke 5 tot 7 kinderen. Zij werden allen te Obercorn gedoopt. In 1648 waren er totaal 7 dopen, waaronder 4 uit Differdingen, 2 uit Obercorn en 1 uit Niedercorn.

Door de pest- en cholera-epidemieën enerzijds en het oorlogsgeweld anderzijds nam de bevolking in deze periode dramatisch af. Het aantal families te Obercorn werd meer dan gehalveerd in de periode 1618–1648. Ook traden nieuwkomers tot de Obercornergemeenschap toe, waaronder de familie Musset die in 1638 arriveerde.

Natuurrampen.

Behalve het verwoestende oorlogsgeweld veroorzaakten strenge winters, zoals die van 1708/1709, hongersnood doordat alle gewassen en bomen waren doodvroren. Het voorgaande had een grote sterfte onder de bevolking tot gevolg. Ook heftige hagelbuien, zoals die in het voorjaar van 1712, pakten verwoestend uit voor het gewas op het veld met alle gevolgen vandien.

De Luxemburgse taal.

In de oorspronkelijke Lëtzebuergsche taal vinden wij Nederlands en veel Duits terug. Hieronder als voorbeeld zijn beide talen in dezelfde tekst weergegeven.

Luxemburgs:

Zanter 1984 ass Lëtzebuergesch d'Nationalsprooch vun de Lëtzebuerger, ganz offiziell. Lëtzebuergesch, gëtt hautgesdags als eegestänneg Sprooch betruecht. Hir Basis ass d'Muselfränkesch als Deel vum mëtteldäitsche Sproochraum. Eelstent literarescht Sproochmonument ass d'Yolanda-Dichtong am Codex Mariendalensis aus der Zäit ëm 1290. Duerch seng peripher Lag vis-à-vis vum däitsche Sproochgebitt an d'Assimiliatioun vun e sëllege franséische Wieder huet d'Lëtzebuergesch am Verglach mat bannendäitschen Dialekter eng eegen Entwécklung matgemaach, déi sech och haut nach confirméiert. [...] An der Zäit konnt ee Lëtzebuergesch définéieren als déi vun de Lëtzebuerger ënnertenee geschwate familiär Sprooch. Haut dogéint ass et ëmmer méi och eng geschriwwe Sprooch an allen denkbare Beräicher.

Duits:

Seit 1984 ist Luxemburgisch die Nationalsprache der Luxemburger, ganz offiziell. Luxemburgisch wird heutzutage als eigenständige Sprache betrachtet. Ihre Grundlage ist Moselfränkisch als Teil vom mitteldeutschen Sprachraum. Das älteste literarische Sprachdenkmal ist die Jolanda-Dichtung im Codex Mariendalensis aus der Zeit um 1290. Durch seine periphere Lage am Rande des deutschen Sprachgebiets und durch die Adaption vieler französischer Wörter hat das Luxemburgische im Vergleich mit innerdeutschen Dialekten eine eigene Entwicklung durchgemacht, die sich auch heute noch weiter durchsetzt. In der (früheren) Zeit konnte man Luxemburgisch als die von den Luxemburgern untereinander gesprochene Umgangssprache definieren. Heutzutage ist es immer mehr auch eine geschriebene Sprache in allen denkbaren Bereichen.

De St. Stephanus kerk te Obercorn.

Tussen 679 – 739 werden in Autrasieën, de toenmalige naam voor Luxemburg, de eerste parochies gesticht. Obercorn kreeg als enige van de drie dorpen (Differdinge, Niedercorn en Obercorn) een parochiekerk vanwege de ligging op een heuvel, waardoor het kerkje voor de omgeving goed zichtbaar was. Het was oorspronkelijk een klein, sober en met stro bedekt kerkje dat vele malen door oorlogsgeweld en brand verwoest werd en opnieuw opgebouwd. De roofzuchtige soldaten ontzagen ook de kerkelijke attributen zoals schalen, kandelaars en andere kostbaarheden niet.

De kleinste gemeenschap, Obercorn had toentertijd de helft van het aantal inwoners van Differdingen. Wanneer het eerste kerkje werd gebouwd heb ik niet kunnen achterhalen. Wel is bekend, dat de kapel van Differdingen reeds onder het gezag van Alexander de Soleuvre, nog voor de vestiging van het vrouwenklooster in 1214 bestond.

Niet alleen genoemde drie dorpen vielen onder het parochiegebied van Obercorn maar tevens de dorpen Lasauvage, Hussigny en Godbrange waar, evenals in Differdingen en Niedercorn, een kapelaan de dagelijkse zielszorg op zich nam.

Alle kapelaans waren verantwoording schuldig aan de pastoor van de parochie, die als hoofd van het parochiegebied te Obercorn woonachtig was.

De omvang en kwaliteit van het kerkgebouw te Obercorn nam in de loop van de eeuwen toe tot een volwaardige parochiekerk met een klokkentoren.

Ook de bewoners van eerder genoemde dorpen waren op deze kerk aangewezen, daar zij slechts over een kleine kapel beschikten. Differdingen en Niedercorn hadden in het begin ook een kleine met stro bedekte kapel. Later werden deze kapellen eveneens tot volwaardige kerkjes uitgebouwd. Tegen een heuvel werd te Niedercorn een fraaie kapel gebouwd, de St. Peter en St. Urbanskapel, die thans geheel is ingebouwd in de dorpskern.

Ook het gemeenschappelijke kerkhof, waar eind augustus 1799 de abdis van het klooster uit Differdingen werd begraven, was te Obercorn gelegen. Het kleine kerkhof te Obercorn had tot 1860 de functie van centrale begraafplaats voor Obercorn en Differdingen. Door de bouw in genoemd jaar van een kerk en school te Differdingen, waarbij tevens een eigen begraafplaats werd gerealiseerd, kwam een eind aan het begraven van ingezetenen uit Differdingen te Obercorn, en beperkte het begraven zich hoofdzakelijk tot de Obercornse gemeenschap.

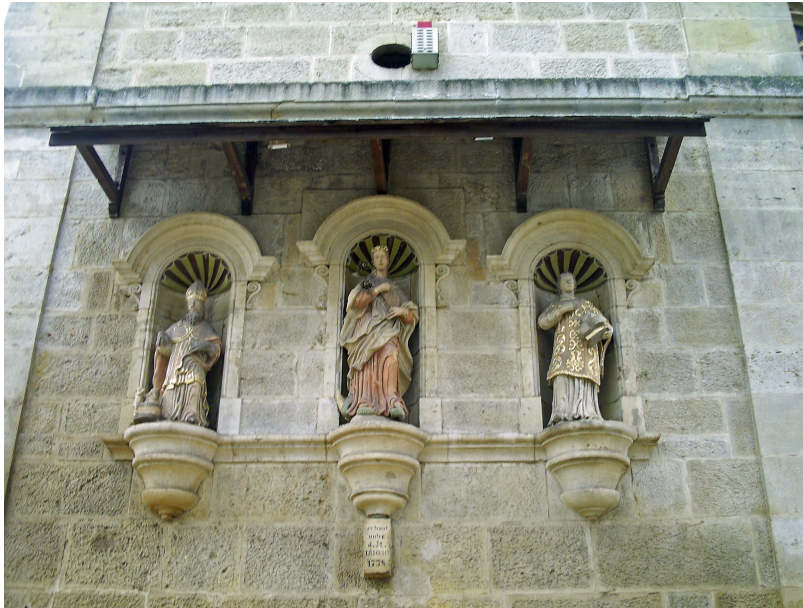
Eind 1703 werd de kerk van Obercorn wegens verval gesloten en vonden de dopen en huwelijken plaats in de kapel van Differdingen. In 1729 werd de renovatie gestart met een inventarisatie van de kosten voor herstel.

De ridder van Zolver voorzag in de financiering van de bouwkosten. Ook de benoeming van de pastoor viel onder zijn bevoegdheid. Deze afhankelijkheid voor de kerkelijke financiering bleek ook al uit een bewaarde kloosterrekening uit 1581, waarin melding wordt gemaakt van een jaarlijkse levering van een wagenvracht hooi aan de pastoor van Obercorn door de beide Herrschaften van Zolver en Kloster. Ook door het opleggen van plaatselijke belastingen onder toezicht van de Amtmann en Schepenen, kreeg de kerk de nodige middelen beschikbaar in geld of goederen. Uiteindelijk werd de kerk officieel in 1737 heropend,

waarvan alleen de kerktoren nog uit deze tijd in barokstijl is overgebleven. Het huidige neogotische kerkgebouw stamt uit 1911/1912.

Op een gedenksteen op de muur aan de voorzijde van de toren staat de naam van de pastoor en het jaar 1738. Dit houdt de herinnering aan deze gebeurtenis in stand. De tekst luidt: erbaut unter d.H. Ludovici 1738.

Onder de luifel van deze toren staat het Mariabeeld geflankeerd door de beelden van de heilige Stephanus en Nikolaus

H. Nikolaus

Maria

H. Stephanus

De pastoors & kapelaans van Obercorn in de periode 1638 - 1761.

Hieronder volgt een aantal bijzonderheden over de zielzorgers die leiding hebben gegeven aan de parochie gedurende de periode dat onze familie daar heeft gewoond.

Uit het doopboek van Obercorn over de periode 1636 – 1703 blijkt dat een aantal pastoors uit plaatselijke families afkomstig waren. In 1638 wordt Reginaldus (Regault) Musset priester te Obercorn. Hij kwam uit Longwy samen met zijn broer Didier Musset en diens gezin. Na verloop van tijd werd hij pastoor van Soleuvre en als zodanig in 1659 als doopgetuige genoemd in Obercorn.

Daarna vervulde Johann Redingen vanaf 1658 tot 1676 het priesterschap.

Na deze pastoor blijkt de herderlijke afkomst uit de plaatselijke bevolking voort te komen daar in 1681 Johannes Spelz als kapelaan van Obercorn werd genoemd. Diens naamgenoot Nicolas Speltz vervulde deze functie in 1689. De laatste wordt in 1694 als pastoor van Obercorn genoemd en zegende waarschijnlijk in 1701 het huwelijk van de ouders van Augustinus in. Onderaan de bladzijde in het doopboek met de dopen van april 1725, trof ik voor het laatst de handtekening van deze pastoor aan. Hij heeft waarschijnlijk alle kinderen uit het ouderlijk gezin van Augustinus gedoopt.

De geestelijke die als pastoor de langste staat van dienst te Obercorn op zijn naam heeft staan is Johan Ludovicy, die ons een testament heeft nagelaten waarin veel wetenswaardigheden zijn opgenomen die een aardig beeld geven van een geestelijke die in goeden doen was. Het kerkelijke bezit aan landerijen en landbouwgrond genereerde de nodige inkomsten voor het onderhoud van de parochie en haar dienaren.

Hij werd benoemd op 10 oktober 1726 als opvolger van pastoor Nicolas Speltz en overleed op 11 oktober 1760, na een ziekbed van vijf weken, aan trommelzucht (veeziekte) na 33 jaar als pastoor de parochie gediend te hebben. Zijn inspanning om de kerk van Obercorn tussen 1729-1738 te renoveren, wordt met de gedenksteen aan de kerktoren herdacht. In 1727 wordt het parochiehuis gerenoveerd en een nieuw altaar voor de kerk aangeschaft. In 1738 kwam de kerktoren gereed.

Deze pastoor heeft op 25 augustus 1760 zijn testament laten opmaken, door notaris J.R. Bernard. Hij deed dit in goede gezondheid en achteraf gezien “just in time”. Hij liet vastleggen dat hij begraven wenste te worden in de kerk te Obercorn, en wel aan de linker zijde van het hoge altaar bij de voormalige kapelaan Bernardus Ketter van Differdingen. Hij zou de grafsteen zelf bekostigen. Ook vanuit de adellijke families Nothomb en de Philippin was er vraag om grafruimte in de kerk te Obercorn. Gezien de beschikbare ruimte werd dit een steeds groter probleem. Begraven buiten de kerk op het gemeenschappelijke kerkhof voor arm en rijk was dan het enige alternatief, wat zoals eerder beschreven tot 1860 te Obercorn plaats vond.

In het testament werd vastgelegd dat voor de pastoors van Beles, Zolver, Niederkerschen en Husigny plus hun kapelaans, evenals voor de vicaris van Sassenheim (Luxemburg) en alle officieel aangestelde geestelijken van Differdingen en Obercorn, 14 stuivers beschikbaar was om uitbetaald te worden bij zijn overlijden. Dit om de gebruikelijke maaltijden en drank te bekostigen. Zijn huishoudster Anna Maria Klein kreeg eveneens een bedrag toegewezen.

Ook de dames Anna Margaretha Klein, Dionisii Klein en Maria Brosius von Fingich zouden erven. De eerder genoemde maagd Anna Margarethe Klein kreeg het grootste deel van de erfenis toegekend, waardoor haar bruidsschat toenam en zij al vrij snel, na de dood van de pastoor, in het huwelijk trad met Johannes Balliet. Zijn nicht Maria Ludovicy, gehuwd met Antoin Ranck von Differdingen, kreeg echter aanzienlijk minder dan de 200 Reichstaler die zij indertijd (08-03-1750) als huwelijksgeschenk toegezegd hadden gekregen door oom pastoor. Zij vochten na het overlijden van de pastoor dit testament daarom aan.

Zijn zuster genaamd Margaretha Ludovicy gehuwd met Peter Meyer uit Differdingen, en zijn nichten Barbara Kauffman gehuwd met Carl Hoffmann, Barbara Jamminet gehuwd met Antoin Leger en Barbara Ludovicy uit Differdingen kregen ook geld toegewezen, namelijk zes reichstaller per persoon. Het grootste bedrag, 210 Reichstaler, werd aan het kerkbestuur toegekend.

Een Luxemburgse reichstaller had een waarde van 5 Schilling of 35 Stuber.

Ook bezat de pastoor een aantal melkkoeien, die een nieuwe eigenaar zouden krijgen ingeval zijn leven eindigde.

De getuigen die op het slot te Sassenheim dit testament tekenden waren, Joannis Georgii Daleyden von Hupperdingen (testis), priester en aldaar wonend en Frasci Dannois, burger te Wiltz die als enige met een kruisje ondertekende.

Voorts werd dit testament getekend door de pastoor zelf en de notaris.

De kapelaan van Obercorn, genaamd Peter Schmidt, heeft waarschijnlijk de dagelijkse zielszorg grotendeels van de parochianen op zich genomen, terwijl de pastoor verantwoordelijk was voor het totale parochiegebied. Na de dood van de priester Ludovicy, werd de drang vanuit Niedercorn om kerkdiensten in de eigen St. Peter en St. Urbanskapel te houden gehonoreerd met een regeling die op 1 december 1761 door velen, waaronder kapelaan Schmidt van Obercorn en kapelaan Mathias Hanners van Niedercorn, werd ondertekend.

St. Peter & St. Urbanskapel te Niedercorn

Ook het begraven van de gestorven Niedercorners kon in dat jaar aldaar geschieden, wat een ontlasting voor het Obercorner kerkhof zal zijn geweest.

Op 7 april 1761 werd door eerder genoemde notaris Bernard de nieuwe pastoor voorgesteld aan de gemeenschap, genaamd Johann Heinrich Oswald, voormalig pastoor uit Belis die officieel reeds op 12 maart 1761 was benoemd.

Hospitaal te Obercorn.

In 1570 bestond er te Obercorn een “leprozenhuis” waar de zieken gratis onderdak hadden, en zelfs een klein bedrag als vergoeding voor kosten kregen uitbetaald. De omvang van dit ziekenhuisje zal niet al te groot zijn geweest, en zal waarschijnlijk ook vanuit de parochie zijn opgezet en beheerd. Ook hieruit kan men opmaken dat Obercorn, met als centrum de parochiekerk, een brede sociale functie had.

Het Klooster te Differdingen.

In Differdange (Frans) of Differdingen (Luxemburgs) werd in 1235 een abdij, genaamd Fontaine-Marie abdij, gevestigd door de heer Alexander, ridder van Zolver. De bewoonsters van deze abdij werden “Bernardiner zusters” of Cisterciënzers genoemd, en vormden een zijtak van de Benediktijnse orde. Het moederklooster van de cisterciënzers staat sinds 1098 te Cîteaux bij Dijon. Heer Alexander's dochter Gertrude wordt de eerste abdis in 1235. De abdij werd bewoond door 10 tot 20 zusters en circa 9 personeelsleden, waaronder 4 lekenzusters, een tuinman en andere hulpen. Ongehuwde adellijke dames en adellijke weduwen, konden zich in het klooster terugtrekken en onderscheiden zich van de niet adellijke zusters door hun habijt.

Het Habijt van Cisterciënzinnen bestaat theoretisch uit hetzelfde kleet als de monniken van Cîteaux (cisterciënzers), namelijk een lang wit kleet, een zwarte scapulier en een zwarte riem. Als hoofddekseel dragen ze een zwarte sluier. De overige zusters uit lagere standen droegen een bruine pij. De minimale leeftijd om te kunnen toetreden bedroeg 16 jaar. Françoise de Gourcy was vanaf 1719 tot 1743 de abdis van deze kloostergemeenschap.

De abdij en haar zusters vormden een grote steun voor de bevolking. Voor werk, hulp en barmhartigheid kon men bij de zusters aankloppen, wat gezien de grote armoede onder de bevolking voor velen een laatste strohalm was. Ook voor het bijwonen van de diensten was men welkom.

Onderwijs.

Er werd in de plaatselijke kleine kapel van Differdange door de kapelaan onderwijs gegeven. Hij woonde naast de kapel en werd vanuit het klooster en de merendeels arme ouders van de kinderen ondersteund. Later werd een leraar aangesteld die door de ouders van de kinderen werd betaald al of niet in natura.

Hoewel het onderwijs officieel onder verantwoordelijkheid viel van de gemeenschap, werden door de familie Metternich aan de Amtmann in 1663 instructies gegeven, om hier aandacht aan te schenken. Het bestaande schoollokaal was in vervallen staat wegens gebrek aan onderhoud en niet geschikt voor onderwijs. Ook de beloning van de onderwijzer door de ouders van de leerlingen in natura (koren) was problematisch. Het niveau van het onderwijs was ontoereikend. Dit bleek met name door de geringe kennis van de latere meiers en schepenen, die amper hun naam konden schrijven. Onze voorvader Didier Musset die de functie van gerechtsambtenaar vervulde (1658) beheerste de Franse- en Luxemburgse taal in woord en geschrift, in tegenstelling tot zijn bazen, de Meyer en Schepenen. Dit gebrek aan kennis bleek zelfs nog in 1745 uit het feit dat slechts circa. 23% van de notariële akten werd ondertekend met een handtekening.

De welgestelden onder de bevolking konden het zich permitteren om hun kinderen naar de grote steden, zoals Straatsburg, te sturen voor hun onderwijs.

Voorts was door de abdij een meisjespensionaat opgericht waar gemiddeld 6 à 7 meisjes van kooplieden en ambtenaren uit stad Luxemburg, Longwy en andere grensdorpen uit de omgeving scholing kregen. Deze meisjes waren tussen de 12 en 15 jaar oud en bleven één tot drie jaar op het pensionaat.

Hier kregen de kinderen ook de Franse taal onderwezen, wat in het klooster de voertaal van de zusters was, omdat deze in Lotharingen en de Franse Ardennen waren gerekruteerd.

In hoeverre Augustinus het lezen en schrijven machtig was, moet nog worden uitgezocht.

De naam Siebenborn.

Doordat de naam in vele varianten wordt geschreven, ben ik uitgegaan van de meest gebruikte variant, geschreven SIEBENBORN. Het leek mij echter juist om de varianten die ik tegen kwam, eveneens te vermelden. Hieronder treft u deze aan:

7born	buhrn	Sibenborn	Sibenbour	Sibenbuhrn
Sibenbüren	Siebenbohrn	Siebenboren	Siebenbosenu	Siebenbufre(n)
Siebenbuhren	Siebenbuhrn	Siebenburn	Sivenborn	Sivenburen
Siwenburens				

De familie Siebenborn.

De vader van Augustinus, genaamd Nicolaus (Nicolas), was als kind met zijn ouders, twee broertjes en een zusje vanuit Arlon naar Obercorn vertrokken omstreeks het jaar 1668.

In een ongedateerde lijst die omstreeks het jaar 1670 werd opgesteld op verzoek van Dietrich Adolf, Freiherr von Metternich, Herr zu Differdingen und Zolver, wordt verslag gedaan van hetgeen de bewoners van Obercorn over hun afkomst, gezinssamenstelling en bezit hebben gemeld.

Deze lijst diende mede om de belastingheffing weer op orde te krijgen, na de chaotische periode 1636-1656. Ook het feit dat Von Metternich in 1673 zijn bezit heeft verkocht aan de edelman Johann Prosper von Arnoud, zal met het opstellen van deze inventarislijst te maken hebben gehad.

Door deze lijst weten wij dat Nicolaus zijn vader “geburttig von Arlle” afkomstig was uit Arlon. Christoffel Siebenborn en zijn vrouw Maria vestigden zich te Obercorn omstreeks 1670 waar Christoffel, ook Christophorus genoemd, waarschijnlijk een ambtelijke betrekking kreeg bij de heer van Differdingen.

Na de dood van de Gerichtsschreiber Diederich Musset werd Christoffel tot Gerichtsschreiber benoemd, (blijkt uit akte 108 uit 1691 notaris Degen).

Dat Christophorus een man van aanzien was in deze kleine gemeenschap, blijkt reeds bij de doop van zijn eerstgeboren kind te Obercorn waar de edelman Dominicus Christophorus d’Arnould, op 8 september 1676 het peetvaderschap van zijn zoon Christophorus op zich neemt.

Christophorus was op 30 september 1699, dus op hoge leeftijd, nog in functie als oudste “Hochgerichtsscheffer und Gerichtsschreiber” van de Herrschaft. Dit blijkt uit een stuk dat

door hem in deze functie samen met Joes Henricus Haas, Jean Anthoine, Joannes Bettendorf, Peter P.T. Theiss, hr. C. Caucy, H. Kirsch, Carll Scoltes, F.M. Degen en pastoor S. Bertholet in het klooster werd ondertekend, terwijl Henckes Johan d.m.v. een kruisje tekende.

Het echtpaar Christoffel en Maria zullen, gezien de elders geboren vier kinderen, drie jongens en 1 meisje zoals beschreven, omstreeks 1660 zijn gehuwd. Uitgaande dat de huwbare leeftijd rond zijn 25^e jaar lag zou Christoffel omstreeks 1635 kunnen zijn geboren. Maria (aangeduid als Maria 'd Oberkarn) zal een paar jaar jonger zijn geweest, en rond 1637 geboren kunnen zijn.

In Obercorn werden van dit gezin nog twee jongens en twee meisjes gedoopt.

Uit het doop- & trouwboek van Obercorn en de aan mij verstrekte informatie uit Longwy, heeft het echtpaar Christoffel & Maria de volgende kinderen gekregen:

Joannes	- ged. elders ca. 1662	- huwde NN	
Petrus	- ged. elders ca. 1664	- huwde Catharina Pierre	08-06-1702
Gertrudis	- ged. elders ca. 1666	- huwde NN	
Zij was op 14-03-1688 doopgetuige bij doop van Gertrudis Musset.			
Nicolaus	- ged. elders ca. 1668	- huwde Juliana Musset	03-07-1701

Christophorus - ged. Obercorn 08-09-1676 - huwde Catharina Schabau 20-01-1702
Doopgetuigen: Dominicus Christophorus d'Arnould en molenaarsvrouw Maria Schabau van Sanem;

Ludivica Salome - ged. Obercorn 14-05-1678 – huwde Renerus Musset 20-01-1702
Doopgetuigen: Amtmann Jacob Schumacher (Niderkorn) & Ludovica Salome de Cuminelle, die zich bij de doop door abdijsuster, Maria Ludovica Dufang liet vervangen;
Maria Anne - ged. Obercorn 16-02-1680 – huwde Mareiy Wagener 14-04-1709
Doopgetuigen: Jacobus Baille ex Differdingen en Maria Anna 7Born in de plaats van het kind Anna Maria Speltz ex Beles;

Dominicus - ged. Obercorn 23-05-1684 – geen gegevens bekend.
Doopgetuigen: Dominicus Thi... ex Esch ad Alisontiam (Esch-sur-Alzette) en Agnetis ex Molendino Differdingensi.

De keuze van de doopgetuigen getuigd van een zorgvuldige selectie om de status van de familie te benadrukken. Een kleinkind kreeg zelfs als peetvader Matern Joseph Siebenborn, “vizegouverneur” van Arlon.

Nicolaus Siebenborn en Juliana Mussey de ouders van Augustinus.

Nicolaus Siebenborn en Johaná Mussey – roepnaam Anne, zijn op zondag 3 juli 1701 te Obercorn (Overkaar) in het huwelijk getreden in de lokale kerk. Uit het kerkeboek heb ik, wegens de slechte staat, met veel moeite de volgende onvolledige Latijnse tekst kunnen traceren:

“io (=Tertio) Julij Joes Nicolaus 7bohrn ex
..... coni Juliana Mussij

Hieruit blijkt dat de pastoor de voornamen van de bruidegom foutief heeft ingeschreven, en Nicolaus had moeten noteren. Helaas waren de doopdata van dit echtpaar niet meer te achterhalen, omdat het doopboek uit de periode dat pastoor Johann Redingen vanaf 1658 tot 1676 het priesterambt vervulde, is verdwenen.

Nicolaus & Juliana ook geschreven als Johaná kregen de volgende kinderen:

Joannes	- gedoopt zondag 25 juni 1702 d'Obercorn & geboren aldaar.
peetouders : Joannes Decker uit Monderies en Maria Kerschen uit Niderkerschen (Bascharage).
OPMERKING kerk Obercorn werd in 1703 gesloten voor renovatie!
Gehuwd te Differdange dd 02-03-1723 met Margaret Carmes
gedoopt te Kahler (Luxemburg) dd 03-08-1699.
Dominicus	- gedoopt zaterdag 25 oktober 1704 te Differdange & geboren te Obercorn
peetouders : Dominicus 7buhn & Gertrudis Mussey van Oberkarn.
Nicolaus	- gedoopt donderdag 10 maart 1707 te Differdange & geboren te Obercorn
peetouders : Nicolaus Mussey, burger plaats onleesbaar
Catharina	- gedoopt donderdag 5 januari 1710 te Differdange & geboren te Obercorn
peetouders: Renerus Musseij van d'Oberkarn en Carharine Buffeij uit Longdreana.
Catharina is jong overleden gezien geboorte naamgenote in 1713.
Catharina	- gedoopt zaterdag 15 april 1713 te Differdange & geboren te Obercorn.
peetouders: Joannes Meyers en Catharina Schaber uit Obercorn.
Over de juistheid van de achternaam Schaber ben ik niet overtuigd!
Andreas	- gedoopt maandag 3 februari 1716 te Differdange & geboren te Obercorn.
peetouders : Andreas Heij en Francisca R----- uit Obercorn.
Hij is op 30-07-1737 overleden. Bron: Logelin
Mathias	- gedoopt zaterdag 25 september 1717 te Differdange & geb. te Obercorn.
peetouders: Mathias Thieltges van d'Obercorn en Maria Elisabeth Kollet uit Differdange.
Augustinus	- gedoopt maandag 28 september 1722 te Differdange & geb. te Obercorn.
peetouders: baron Augustinus Nothomb en Barbara Ludovicij uit Differdange.
Toen Augustinus werd geboren waren zijn ouders ruim 40 jaar oud.

Gehuwd voor het gerecht te Amersfoort en RK-kerk dd 26 maart 1748
(3 ^e gebod) met Elizabeth van der Lee – zij was gedoopt dd 04-10-1733
RK parochie Kromme Elleboog, te Amersfoort.
Augustinus zijn ouders stonden vermeld als zijnde dood. |

Het verschil in huwelijksjaar tussen het eerste en laatste kind bedraagt maar liefs twintig jaar. Het leek mij wel interessant om dit hier te benadrukken.

Opmerkingen:

De doopgetuige Augustinus Nothumb, gedoopt 16 oktober 1695, was de tweede zoon van Freiherr Carolus Nothumb en Maria Francisca Diffurt. Carolus was het hoofd van justitie, en wellicht de baas van Nicolaus Siebenborn. Carolus overleed op 12-03-1728.

De andere doopgetuige, Barbara Ludovicij, was familie van de pastoor van Obercorn, waarvan het testament in dit verhaal is beschreven.

De doopnaam van Augustinus' oudste broer Johannes zou volgens traditie Christophores moeten zijn, namelijk de naam van de vader van de vader bij de eerstgeboren zoon.

Dit is echter niet altijd zo. Als bijvoorbeeld de overgrootvader komt te overlijden kan het kind naar hem worden vernoemd in plaats van naar de grootvader. Een verschrijving in het doopboek is in dit geval uitgesloten gezien de bekende feiten.

Opgemerkt zij nog dat Johannes als enige van het gezin in de oude kerk van Obercorn werd gedoopt, voordat deze kerk tijdelijk gesloten werd wegens bouwvalligheid.

Augustinus.

Augustinus' doopinschrijving werd als volgt in het Latijns weergegeven in het doopboek van de Rooms-Katholieke parochie Differdange (5):

“Vigetima 8 7bris Baptizatus est Augustinus
Filius legitimus Nicolai 7buhn et Johaná Musseij
Juegum Susceptores Augustinus Nothomb
et Barbara Ludovicij ex Differdange”

De voornaam Augustinus, die hij bij de doop als enige voornaam heeft gekregen in bijzijn van de peetouders Freiherr Augustinus Nothomb en Barbara Ludovicy uit Differdingen, komt voort uit de adellijke familie Nothomb. De doop vond plaats in de Rooms-Katholieke kapel van Differdingen op maandag 28 september 1722.

De parochiekerk in Overkaar was toentertijd al enige tijd in vervallen staat en moest worden opgeknapt. De kerk werd in de loop van 1703 gesloten, waarna de restauratie pas in 1729 kon beginnen. Hierdoor was de doop van Augustinus in 1722 niet in Overkaar mogelijk, en werd uitgeweken naar de kapel van Differdingen.

Het gezin waarin Augustinus opgroeide, zal waarschijnlijk niet in armoede hebben geleefd. Beide ouders kwamen voort uit vooraanstaande families.

Aan de familiestatus werd grote waarde gehecht, wat kan worden opgemaakt uit de maatschappelijke positie van sommige doopgetuigen, die als peetouders van hun kinderen optraden. Augustinus werd naar zijn peetvader, baron (Freiherr) Augustinus vernoemd. Ook voor zijn broers en zusters werden de peetouders zorgvuldig uitgekozen.

Welke functie de vader van Augustinus bekleedde weet ik niet. Wellicht was hij ambtenaar bij het plaatselijk bestuur/gerecht. In elk geval had het gezin een bepaalde status gezien de doopgetuigen.

De voertaal in het gezin zal waarschijnlijk het officiële Lëtzebuergesch zijn geweest zoals dat in grote delen van Luxemburg werd gesproken. Ook de tekst op de gedenksteen van de kerk in Obercorn was in het Luxemburgs (Duits).

Gezien de afkomst van Nicolaus (Franstalig Arlon) en de Franstalige afkomst (Longwy) van moeder Musseij, zal ook de Franse taal in dit gezin een plaats hebben gehad.

De familie Musset.

De moeder van Augustinus – Juliana ook Johana Musseij geschreven – kwam uit een familie die volgens de eerder genoemde ongedateerde lijst, in 1638 vanuit Longwy in Obercorn arriveerde. Dit waren volgens de uiteenzetting in de vervolgttekst heel waarschijnlijk haar grootouders. Het betreft de notaris en Gerichtsschreiber Diederich (eigenlijk Defidelius) en ook Didier genoemd die met zijn vrouw Lucia Morice (Lucie Maurice) en hun in Longwy geboren drie zoons tezamen met zijn broer, de pastoor Regnault Musset, zich te Obercorn vestigden. Toen de lijst van ingezetenen werd opgemaakt, was Diederich 53 jaar oud en woonde reeds 32 jaar in Obercorn.

Zij kwamen voort uit een vooraanstaande familie (bürgerlichen Familie). Diederich zal dus in Obercorn zijn aankomen op ongeveer 21 jarige leeftijd en omstreeks 1617 zijn geboren te Longwy, dat toen nog op Luxemburgs grondgebied lag. Zijn ouders waren Clesse Mussey gehuwd in 1602 met Julienne Humbert, te Longwy.

Omstreeks 1670 bestond het gezin van Didier & Lucia uit vijf zoons en twee dochters waarvan twee zoons en een dochter gehuwd waren. Er was toen blijkbaar reeds een dochter overleden, daar er volgens onderstaande lijst twee dochters zijn geweest.

Op grond van de mij bekende gegevens, geef ik hieronder de samenstelling van dit gezin:

Diederich (Defidelius) Musset	gehuwd ca. 1635 met	Lucia <u>Morice</u> (<u>Lucie Maurice</u>)
geb. Longwy ca. 1617		geb. Longwy ca. 1617

kinderen:

Het gezin arriveerde te Obercorn met 3 zoons geboren voor 1742 te Longwy:

Jean (Johannes)	ged. Longwy huwde Magdalena Horster (Otter) de Charaise
Dominique	ged. Longwy huwde Catharina Muller
Nicolas	ged. Longwy – verdere gegevens ontbreken.
Claudius (Claude)	ged. Obercorn dd 01-03-1742 – huwde Julienne Adrè Doopgetuigen: Magister Claudius Mabillon ex Marville en Francisca Philippi ex Obercorn.
Dominicus	ged. Obercorn dd 23.04-1645 – waarschijnlijk gehuwd met Catharina Michel vóór 1676 - beiden uit Differdingen. Doopgetuige: Dominicus Sassomius, pastor ex Kersingen en Domicella Maria Saintignon
Regina (Reine)	ged. Obercorn dd 24-06-1647 – huwde Henry de Relange Doopgetuigen: Nicolaus de Metz en Domicella Regina de Hennemont ex Sorbez

Geuriette (Goergette) ged. Obercorn dd 15-05-1650

Doopgetuigen: Joannes Coblinus en Geuriette Barthel

De moeder van Augustinus genaamd Juliana is, uitgaande van de vernoemingsgewoonte, een dochter van de hiervoor vermelde Dominicus Musset. Dit is door het ontbreken van het doopboek vanaf 1658 tot 1676 niet meer te achterhalen. Uitgaande van de eerstgedoopte dochter Catharina van Nicolaus Siebenborn en Juliana Musset, zou deze Dominicus gehuwd kunnen zijn geweest met Catharina Michel, te Obercorn. Dit huwelijk zou omstreeks 1670 plaats gevonden kunnen hebben. Dit echtpaar kreeg in 1682 een zoon gedoopt Nicolaus en verder staan er geen kinderen meer in het doopboek vanaf 1676.

De genealogie van de familie Musset voert uiteindelijk terug naar de stamvader Poignon Mussey, die als eerste burgemeester van het plaatsje Longwy in 1276 op de lijst van burgemeesters van deze plaats werd vermeld. Zijn beroep was notaris (administrateur) en hij woonde op het Chateau van Longwy waar hij in dienst zal zijn geweest van de kasteelheer.

Familiewapens

Omdat veel mensen in die tijd niet konden lezen en schrijven maakten zij gebruik van een stempel om te kunnen ondertekenen. Zij gebruikten daarvoor het wapen van de heren van Zolver & Differdingen bestaande uit een schild in goudskleur (Zolver) met een zwarte leeuw of een blauw schild (Differdingen) met een gouden leeuw. Op het schild werd dan de naam van de eigenaar van het zegel gezet en eventueel zijn titel. Alle burgers mochten een dergelijk wapenzegel gebruiken.

Het ligt voor de hand dat ook Augustinus zijn familie, mede gezien hun burgerlijke status, een familiewapen bezaten. Dat waren, voor zover uit de wapenboeken van dit gebied blijkt, zelfstandige wapens die niet van de heersende adel waren overgenomen.

Wapen Siebenborn = rood schild met wit kruis (vormgeving type ankerkruis)

Wapen Musset = donker schild met gouden adelaar

In hoeverre deze wapens door mijn familietak werden gevoerd is mij niet bekend.

In 1456 wordt door de familie Musset een wapen gevoerd met op het schild een halve adelaar volgens de gegevens die ik uit Longwy van de genealogische afdeling ontving.

Verdere informatie hierover ontbreekt.

Bestuur

Hieronder een overzicht van de opeenvolgende heren van Differdingen waaronder de families Siebenborn en/of Musseij hebben gediend:

- 1609 – 1673 Lothar von Metternich voor de helft en Elisabeth von Culemburg en haar tweede echtgenoot Graaf Karl von Hohenzollern-Sigmaringen die na zijn dood wordt opgevolgd door de derde echtgenoot Johann Ludwig von Hohensaxen die de andere helft van Differdingen bezaten;
- 1673 – 1704 Johann-Prosper d'Arnould, gehuwd met Sibylla von Busbach, werd door aankopen in 1673 en 1687 herrschaft van het gehele gebied;
- 1704 – 1720 Karls-Wilhelm d'Arnould gehuwd met Anna-Maria von Linden. Karl overleed op 6 november 1720;
- 1720 – 1738 Alphons-Dominik d'Arnould gehuwd met Regina von Metzenhausen;
- 1738 – 1795 Christoph Anton Johann Nepomuk d'Arnould gehuwd met Marie Antoinette de Blanckart.

De volledige titel van de laatste heer van Differdingen, Niedercorn en Obercorn genaamd Christoph d'Arnould was, Baron d'Arnould van Soleuvre, heer van d'Arloncourt, Differdange, Berbourg en andere streken. Hij stierf op 22 februari 1795 in de door de Fransen belegerde vestingstad Luxemburg. Hij was de laatst regerende heer van Differdingen, waarna de Fransen het bestuur in handen namen.

De heren van Differdingen lieten het dagelijks bestuur over aan hun “Amtmann”, een bestuurlijke functie in dienst van de landheer. Hij moest erop toezien dat de bevolking haar verplichtingen ten opzichte van de landheer nakwam. Ook hield hij toezicht op handhaving van de juiste gewichten en maten.

De autoriteit van de Amtmann ging zeer ver, daar zijn heer meestal in het buitenland vertoefde hield hij toezicht op het beheer van het kasteel via de slotmeier. Verder was hij verantwoordelijk voor de beampten, waaronder de griffier van het hooggerechtshof en de beul.

Zowel de familie Siebenborn en vooral de familie Musseij hebben in de functie van griffier van het hooggerechtshof met de Amtmannen te maken gehad.

Hieronder volgt een overzicht van de Amtmannen, die gedurende de periode dat mijn familie daar woonde, het ambt uitoefenden.

- 1590 t/m 1632 Nik. Dalscheidt, Amtmann en Rentmeester
- 1618 Welter Heuderscheid
- 1633 Bernhard Mannebach
- 1637 en 1638 Corn. Gobelinus, Amtman und Rentmeester
Jakob Anton, Sultzischer Amtmann, onder Heinrich Linden,
Oberamtman
- 1645 Johann Feller
- 1656 en 1666 Johann Gobelinus, Amtmann en rentmeester
- 1663 Peter Beving, Amtmann
- 1673 en 1683 Jakob Niederkorn, Amtmann
- 1679 tot 1693 Johann-Thomas Wandernotte, Amtmann

1722 en 1727	C. Nothomb – overl. 1728 gehuwd met Maria-Anne Philippin
1742 en 1747	J.C.N. Nothomb
1766	D. Lavallo
tot 1760	Jean-Baptiste Promenchenckel (begraven in kerk Obercorn)
1772 tot 1790	Fr. Henri Hausemer

Als hoofd van de rechtelijke macht had de Amtmann de bevoegdheid te oordelen over leven en dood en was het aan te raden hem te vriend te houden, daar hij tevens economisch alle touwtjes in handen had. Hij kreeg van zijn heer een jaarlijks loon in natura uitbetaald.

Hem was gehoorzaamheid verschuldigd, daar hij in naam van de heer sprak en handelde. Hij was bij alle rechtszittingen op het kasteel te Differdingen, waar zich ook de gevangenis bevond, aanwezig. Zonder zijn aanwezigheid was er geen rechtszitting mogelijk. Ook was hij bevoegd de burgerwacht op te roepen.

Meier en Schepenen.

De Meier en de Schepenen oefenden in elk dorp het dagelijks gezag uit. Zij werden jaarlijks op het Pinksterfeest door vier, uit de bevolking afkomstig kiesmannen, gekozen en door de parochiepriester beëdigd evenals de deurwaarder. Dit werd in Differdingen op deze wijze gedaan, wat echter plaatselijk kon verschillen.

Ook inden zij belastingen die aan de ambtenaren werden overgedragen.

De eerst bekende Meier en Schepenen in het gebied van Differdingen worden in een verkoopgeschrift uit 1388 genoemd, namelijk Meiger Mathis van Differdange, Hanne Wever, Heynrich Bonte, Niclaus Crois-hennekinsun, Jaikel Symonesun, Henne Goibelkinsum en Nyclus van Kersin (Kerschen). Ook de verkoper Henrich van Wykeringen werd als Schepen genoemd. Differdingen had toen een meier en zeven schepenen wat wijst op een voor die tijd grote gemeenschap.

Meestal was dit aantal kleiner. Ook bestond er een “ondermeier” die als plaatsvervanger van de meier kon optreden. Deze functie kwam in de 17^e eeuw veelvuldig voor. Aan de jaarlijkse verkiezing werd niet strak de hand gehouden. Ook het aantal wisselt, daar in 1615 uit een proces blijkt dat Differdingen het recht heeft op de benoeming van een meier en twee schepenen.

Zij gebruikten het “gerechtskruis”, ook Bomenkruis genoemd, om hun verordeningen op te hangen. Dit kruis was tevens een teken van vrijheid en was 40 voet hoog en piramidevormig. In Differdingen heeft het kruis tot de Franse revolutie gestaan en werd in 1794 verwijderd.

Dat de heren Schepenen zich kunnen vergalopperen blijkt uit juridische stukken, waarin Nik. Dalscheidt, Amtmann en Rentmeester, in 1613 de Schepenen van Differdange terecht wijst, om wegens verachting van het recht tot het eerste verhoor door de Herrschaft en zij naar het bovenhof naar Mussy wilden gaan. Zij werden door het hooggerechtshof veroordeeld om tijdens de zondagse kerkdienst in de parochiekerk op een vernederende wijze de almachtige God en de Herrschaft om vergeving te vragen.

De Schepenen namen geen genoegen met deze veroordeling en spannen in 1613 een proces aan tegen de Amtmann, wegens het aantasten van de gebiedsvrijheden. Dit proces bleek zeer langdurig te zijn geweest.

De Hooggerechtsgriffier, onze voorvader Mussy, ging in deze kwestie blijkbaar vrijuit, en heeft dit wellicht aan zijn baas gemeld waardoor deze overheidsdienaren terecht werden gewezen.

Het Gerecht.

In 1726 verleende Karel VI aan Zolver als “Hochgericht” het recht zelfstandig het recht toe te passen bij de zware misdaden zoals moord, doodslag, beroving en hekserij. Differdingen beschikte over een schandpaal maar een galg ontbrak. Deze werd opgericht tussen de dorpen Beles en Overkar op de “Galgebiert”, waar alle doodvonnissen werden voltrokken.

Op 11 februari 1727 waren de volgende overheidsdienaren aanwezig bij een plechtigheid in verband met de installatie van een galg in het plaatsje Uff der Köbgen dat rechts gelegen was van Obercorn:

Johann Aresdorff	- Hochgerichtsmeier uit Zolver
Dominique Kerschen	- Hochgerichtsscheffer (schepen) uit Differdingen
Jacques Bailleux	- Hochgerichtsscheffer uit Differdingen
Johann Erpeldingh	- Hochgerichtsscheffer uit Niederkorn

In het bijzijn van Joseph Ignatius Willibrord, Freiherr von d’Arnould und Zolver als vertegenwoordiger van zijn moeder Maria von Linden en notaris Küller werd een acte opgemaakt voor deze galgoprichting.

Voorts waren bij deze plechtigheid aanwezig 79 personen met name genoemd uit Differdingen, 20 personen uit Obercorn en 36 personen uit Niederkorn.

Vertrek van Augustinus uit Luxemburg.

Omstreeks 1742 zal Augustinus rond zijn 19^e levensjaar dienst hebben genomen bij het Staatse Leger van de Zeven Provinciën, daar hij in 1748 zijn zesjarige contractperiode, na zijn huwelijksinschrijving op 5 maart 1748 te Amersfoort, had voltooid.

Waar en wanneer deze jongeman van omstreeks 19 jaar tot het “Staatse Leger” toetrad was niet te achterhalen. Wellicht is dit de vestingstad Luxemburg of Arlon geweest waar De Republiek het recht van werving zal hebben gehad als bondgenoot van Oostenrijk. Hij werd dragonder (bereden soldaat) in het Waalse Dragonderregiment “de Mattha”, dat in deze periode in de garnizoensplaats Bergen op Zoom gelegerd was. Waar en wanneer hij zich bij zijn legeronderdeel heeft gevoegd zal onduidelijk blijven, daar in het Nationaal Archief, te Den Haag zich geen gegevens meer van de regiment bevinden uit deze periode. Deze oorlog eindigde op 18 oktober 1748 met het tekenen van de vrede in Aken.

Noten:

- Internet: (dorp Obercorn); www.webplaza.pt.lu/fast/city-de.htm
www.differdange.lu/sujet/article familiewapens;
Historische artikelen: <http://www.differdange.lu/sujet/sujet.asp?sub=1,16>
- Boek: Differdange L'evolution d'un espace minier door Alex Storoni – uit 1993;
Differdange – de la commune et de la ville – uitgave Sydicat d'initiative
Differdange uit 1937;
Frankrijk onder Lodewijk XIV door W.K. Ritchie;
- Archief: Archief National – stad Luxemburg – filmrol RP132
doopboek RK Differdingen 1704-1727 – jaar 1722 - bladzijde 158;
- Tijdschrift: Revue GALERIE uit 1996 no.2;
Kopspronk - Zeitschrift der Differdinger Geschichtsfreunde no.7 1982 en
no.9 – 1985 en no.10 – 1986;
- Vereniging: Cercle de Longwy (Genealogische Vereniging).